

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/384
KARAR NO : 1983/582

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13.madde-
sindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : Seyit Ahmet Eser ve arkadaşları

O L A Y : 10-11-1970 tarihinde sanıkların kaymakamca bir vaiz'in vaaz yapmaktan men edilmesi üzerine camii ile emniyet karakolu arasında, daha sonra istasyona gidiş geliş olarak izinsiz toplantı ve yürüyüş yaptıkları, dağılma emrine rağmen dağılmadıkları, bu arada görevli bekçiyi küçük düşürdükleri, lâikliğe aykırı davranışta buldukları, polis ve kaymakama hakaret ettikleri, ızrarda buldukları ileri sürülerek Eskipazar C.Savcılığı'nca talepname ile kamu davası açılmıştır. Eskipazar Sorgu Hakimi'nin istinkâfı nedeniyle dava Karabük Sorgu Hakimliği'ne nakledilmiştir.

Karabük Sorgu Hakimliği: sanıkların atılı suçları işledikleri yolunda yeterli kanıt olmakla, ayrı ayrı eylemlerine uyan TCK.nun 163/4., 266/1., 266/3., 516/1., 518. ve 171 sayılı yasa'nın 18.maddesine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Karabük Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

Karabük Ağır Ceza Mahkemesi: 18-6-1971 gününde, 1971/82-78 sayı ile; atılı suçların, ideolojik amaçla işlendiği, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu, 1402 sayılı yasa'nın 13.maddesine göre, davada mahkemelerinin görevsiz olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Dosyanın İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına intikali üzerine; Komutanlık atılı suçlar için Askeri Savcılıkca soruşturma yapılmasını istemiş, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı iddianame ile aynı sanıklar hakkında aynı suçlardan dolayı sıkıyönetim askeri mahkemesine kamu davası açmıştır.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 28-4-1972 gününde, 1972/21-45 sayı ile; atılı suçların, sıkıyönetim ilânını gerektiren fiillerden bulunduğu, bağlantı koşulunu içermediği, davada mahkemelerinin görevsiz olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, görev uyuşmazlığının çözümü ve gereği için dosyanın askeri savcılığa tevdi kararlaştırılmıştır.

Anayasa'nın 142.maddesine göre kurulması öngörülen Uyuşmazlık Mahkemesi o tarihlerde kurulmadığı için dosya askeri savcılıkta bekletilmiş, daha sonra 4.Kolordu Komutanlığı nezdinde kurulu sıkıyönetim askeri savcılığınca 12-5-1982 günlü, 1982/22 sayılı yazı ile görev uyuşmazlığının çözümü için mahkememiz'e gönderilmiştir.

.... /

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 31-10-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, 10-11-1970 tarihinde Çankırı ili Eskipazar ilçesinde işlenmiştir.

Daha önce ilân olunan sıkıyönetim döneminde işlenen suçlarla ilgili ve henüz sonuçlanmayan davaların hangi yargı merciinde görüleceğinin tayininde; son sıkıyönetim kararında yer alan ilân nedenlerinin ve halen yürürlükte olan 1402 sayılı yasa'nın görevle ilgili maddelerinin gözönünde bulundurulması suretiyle dava konusu olayın değerlendirilmesi gerekir.

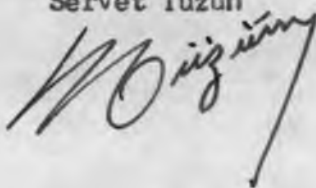
Atılı suçlardan bir bölümünün niteliğine, işleniş biçimine, laik cumhuriyete yönelik olarak işlenmesine göre, MGK.nin 7 sayılı kararı 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak, anılan suçlar, son sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içinde işlendiğini gösteren dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

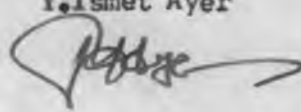
Bu nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Karabük Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Karabük Ağır Ceza Mahkemesi'nin 18-6-1971 günlü, 1971/82-78 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 31-10-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

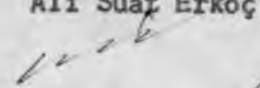
Başkan
Servet Tüzün

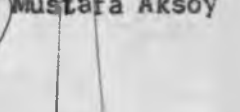
Üye
Y. İsmet Ayer

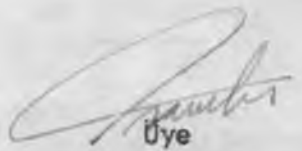
Üye
Ali Suat Erkoç

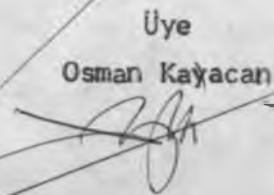
Üye
Mustafa Aksoy

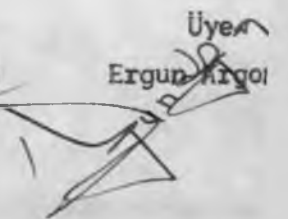
Üye
Necati Karakış

Üye
Osman Kayacan

Üye
Ergun Argon

16-11